

<p>Nazwa projektu Projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie badań na obecność alkoholu lub środków działających podobnie do alkoholu w organizmie pracownika</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Zdrowia – ministerstwo wiodące Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji – ministerstwo współpracujące Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej – ministerstwo współpracujące</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Maciej Miłkowski, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Pan Dariusz Poznański, Dyrektor Departamentu Zdrowia Publicznego w Ministerstwie Zdrowia, e-mail: dep-zp@mz.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 12 stycznia 2023 r.</p> <p>Źródło: Upoważnienie ustawowe art. 22^{1g} ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1510,1700 i 2140 oraz z 2023 r. poz. ...)</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych Ministra Zdrowia MZ 1444</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie badań na obecność alkoholu lub środków działających podobnie do alkoholu w organizmie pracownika, zwany dalej „projektem rozporządzenia”, stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 22^{1g} ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W projekcie rozporządzenia proponuje się określenie:

- 1) warunków i metod przeprowadzania przez pracodawcę oraz przez uprawniony organ powołany do ochrony porządku publicznego lub zleczanych przez ten organ badań na obecność w organizmie pracownika:
  - a) alkoholu, zwanych dalej „badaniami na obecność alkoholu”,
  - b) środków działających podobnie do alkoholu, zwanych dalej „badaniami na obecność środków”;
- 2) sposobu dokumentowania badań przeprowadzanych lub zleczanych przez uprawniony organ powołany do ochrony porządku publicznego;
- 3) wykazu środków działających podobnie do alkoholu.

Projekt rozporządzenia określa m.in. rodzaje badań, jakie mogą zostać wykonane w celu ustalenia zawartości alkoholu w organizmie, tj.:

- 1) badanie wydychanego powietrza przy użyciu urządzenia elektronicznego dokonującego pomiaru stężenia alkoholu (analizatora wydechu) w wydychanym powietrzu metodą:
  - a) spektrometrii w podczerwieni lub
  - b) utleniania elektrochemicznego;
- 2) badanie krwi.

W odniesieniu do badania krwi wskazano, że polega ono na przeprowadzeniu co najmniej dwóch analiz laboratoryjnych krwi pobranej z żyły osoby badanej:

- 1) metodą chromatografii gazowej z detektorem płomieniowo-jonizacyjnym i metodą spektrofotometryczną z użyciem dehydrogenazy alkoholowej (metodą enzymatyczną);
- 2) metodą chromatografii gazowej z detektorem płomieniowo-jonizacyjnym przy użyciu dwóch różnych warunków analitycznych.

Projekt rozporządzenia określa również wykaz środków działających podobnie do alkoholu, którymi są: opioidy, amfetamina i jej analogi, kokaina, kanabinoidy, benzodiazepiny.

W odniesieniu do badania na obecność tych środków wskazano, że obejmują one:

- 1) badanie przy użyciu metod niewymagających badania laboratoryjnego;
- 2) badanie krwi;
- 3) badanie moczu.

Ponadto określono granice oznaczalności (LOQ) dla poszczególnych środków działających podobnie do alkoholu.

W projektowanych przepisach określono także sposób postępowania z próbkami zawierającymi krew lub mocz do badań, w tym warunki dotyczące przechowywania oraz transportowania pobranych materiałów. Określono również jakiego rodzaju dane odnotowuje się w protokołach dokumentujących przeprowadzenie ww. badań.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy. Projekt stanowi domenę prawa krajowego.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt			
Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Pracodawcy: 1) osoby pracujące na własny rachunek i zatrudniające pracowników; 2) spółki handlowe	649 tys. 568 tys.	Dane z Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności, zwanego dalej „BAEL” (II kwartał 2021 r.). Dane GUS z rejestrów REGON I półrocze 2021 r.	Wprowadzenie kontroli trzeźwości pracowników lub kontroli na obecność w ich organizmach środków działających podobnie do alkoholu będzie wymagało wdrożenia odpowiednich rozwiązań prawnych na poziomie zakładowym, a następnie podejmowania określonych działań, celem przeprowadzania takich kontroli.
Pracownicy najemni zatrudnieni na podstawie umowy o pracę i umowy mieszanej (o pracę i innej np. zlecenie, dzieło)	12764 tys.	Dane z BAEL (II kwartał 2021 r.)	W przypadku wprowadzenia przez pracodawcę kontroli trzeźwości lub kontroli na obecność środków działających podobnie do alkoholu, pracownik będzie miał obowiązek poddania się takim kontrolom.
Osoby wykonujące pracę na innej podstawie niż stosunek pracy (umowy cywilnoprawne)	417 tys.	Dane BAEL (II kwartał 2021 r.)	W przypadku wprowadzenia kontroli trzeźwości lub kontroli na obecność środków działających podobnie do alkoholu, osoby takie powinny poddawać się takim kontrolom.
Osoby fizyczne pracujące na własny rachunek niezatrudniające pracowników	2385 tys.	Dane BAEL (II kwartał 2021 r.)	W przypadku wprowadzenia kontroli trzeźwości lub kontroli na obecność środków działających podobnie do alkoholu, osoby takie powinny poddawać się takim kontrolom.
Funkcjonariusze Policji przeprowadzający badanie stanu trzeźwości oraz badanie na obecność środków działających podobnie do alkoholu	18 277	Dane Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (stan etatowy policjantów pełniących służbę patrolowo-interwencyjną zgodnie z „Meldunkiem o stanie kadr Policji na dzień 1 marca 2022 r.”)	Zobowiązanie do przeprowadzania pracownikom badań na obecność alkoholu lub badań na obecność środków na żądanie pracownika lub pracodawcy.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Odnosnie do ww. projektu rozporządzenia nie były prowadzone tzw. pre-konsultacje.

Projekt rozporządzenia został przekazany do konsultacji publicznych i opiniowania, z 14-dniowym terminem na zgłaszanie uwag, następującym podmiotom:

- 1) Arriva Bus Transport Polska Sp. z o.o.;
- 2) Business Centre Club – Związkowi Pracodawców;
- 3) Federacji Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia Porozumienie Zielonogórskie;
- 4) Fundacji ProKolej;
- 5) Głównemu Inspektoratowi Transportu Drogowego;
- 6) Instytutowi Ekspertyz Sądowych im. Prof. dra Jana Sehna w Krakowie;
- 7) Instytutowi Psychiatrii i Neurologii w Warszawie;
- 8) Izbie Gospodarczej Komunikacji Miejskiej;
- 9) Komisji Krajowej Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność 80”;
- 10) Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego;

JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Źródła finansowania	Nie dotyczy.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>W zakresie dotyczącym prewencyjnej kontroli pracowników na obecność w ich organizmach alkoholu lub środków działających podobnie do alkoholu nie jest możliwe oszacowanie skutków wprowadzenia projektowanej regulacji dla sektora finansów publicznych.</p> <p>Ewentualne wydatki wynikające z wprowadzenia projektowanego rozporządzenia zostaną sfinansowane w ramach dotychczasowych limitów wydatków pozostających w dyspozycji poszczególnych dysponentów.</p>											
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe												
Skutki												
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)				
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa											
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw											
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe											
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	<p>Stosowanie przepisów projektowanego rozporządzenia w zakresie wprowadzenia i realizacji kontroli trzeźwości lub kontroli na obecność środków działających podobnie do alkoholu w stosunku do pracowników, a także osób fizycznych wykonujących pracę na innej podstawie niż stosunek pracy oraz osób fizycznych prowadzących na własny rachunek działalność gospodarczą, których praca jest organizowana przez tych przedsiębiorców.</p> <p>Oprócz czynności organizacyjnych, przedsiębiorcy, którzy wprowadzą kontrolę trzeźwości pracowników lub kontrolę na obecność w ich organizmach środków działających podobnie do alkoholu, będą musieli wyposażyć się w stosowne środki techniczne do ich przeprowadzania.</p>										
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	<p>Stosowanie przepisów projektowanego rozporządzenia w zakresie wprowadzenia i realizacji kontroli trzeźwości lub kontroli na obecność środków działających podobnie do alkoholu w stosunku do pracowników, a także osób fizycznych wykonujących pracę na innej podstawie niż stosunek pracy oraz osób fizycznych prowadzących na własny rachunek działalność gospodarczą, których praca jest organizowana przez tych przedsiębiorców.</p> <p>Oprócz czynności organizacyjnych, przedsiębiorcy, którzy wprowadzą kontrolę trzeźwości pracowników lub kontrolę na obecność w ich organizmach środków działających podobnie do alkoholu, będą musieli wyposażyć się w stosowne środki techniczne do ich przeprowadzania.</p>										
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, osoby starsze i niepełnosprawne	<p>Projektowana regulacja określająca zasady przeprowadzania kontroli trzeźwości pracowników oraz kontroli na obecność środków działających podobnie do alkoholu nie będzie miała wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób z niepełnosprawnością oraz osób starszych.</p>										
Niemierzalne												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Nie jest możliwe oszacowanie dokładnego wpływu przedmiotowej regulacji na pracodawców i pracowników, gdyż zależy to będzie od faktycznego zainteresowania obu stron wykorzystaniem projektowanych rozwiązań.											

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Pracodawca, w razie spełnienia określonych przesłanek ustawowych, będzie miał możliwość wprowadzenia kontroli trzeźwości pracowników lub kontroli na obecność w ich organizmach środków działających podobnie do alkoholu. W przypadku, gdy ww. kontrola wykaże obecność takich substancji lub środków w organizmie pracownika, pracodawca będzie miał obowiązek niedopuszczenia pracownika do pracy. Jednak decyzja o wprowadzeniu ww. kontroli będzie należała do pracodawcy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☒ inne: bezpieczeństwo	☐ informatyzacja ☒ zdrowie
--	--	--

Omówienie wpływu	Wprowadzenie skutecznych mechanizmów kontroli pracowników na obecność w ich organizmach alkoholu lub środków działających podobnie do alkoholu może wpłynąć na redukcję spożywania, bądź zażywania tego typu substancji lub środków, co wywarłoby korzystny wpływ na ich stan zdrowia. Zaproponowane rozwiązania korzystnie wpłyną również na bezpieczeństwo pracowników, innych osób, jak i mienia, dzięki zapobieganiu wystąpienia potencjalnych zagrożeń dla tych dóbr wynikających z podejmowania przez pewne grupy pracowników czynności zawodowych w stanie po użyciu alkoholu lub środków działających podobnie do alkoholu.
------------------	---

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Przewiduje się, że przepisy rozporządzenia wejdą w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie dotyczy.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.